

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

1 ¹Wejrqui Pablutčha. Jesucristuž cuchanžquita apostoltčha. Jalla nuž Yoozqui munchičha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cijiržcučha ančhuc criichi žoñinacžquin. ²Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacčhucčha. Werar Yooz iclizziz žoñinacčhucčha. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akzičha niüz zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijapaku Yoozqui ančhuc kjawzičha. Nižaza Yoozqui tјapa criichi žoñinaca kjawzičha niüz zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi žoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwičha. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učhummi. ³Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ŽOÑINACŽQUIZ YANAPCHIČHA

⁴Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz ancha okzičha. Ančhucaž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁵Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz zumpacha yanapchičha, Yooz punto zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayažo.

⁶Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhucčha. ⁷Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuňi tjewža ančhucqui. ⁸Jesucristo Jiliripacha ančhucaquiz tjurt'iňi kuzziz cjiskataquičha niüz tjonz tjuňicama. Tjurt'iňi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuňquizi qui ančhuca quintra anaž jecmi kjaž cjesačha. Yoozqui ančhuca ujnaca pertunchičha Jesucristuž cjen. ⁹Nižaza ančhuc kjawzičha niüz Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjejajo. Nižaza Yoozta niüz kjawžta taku cumpliňiqui. Niüz tawkcama ančhucaquiz cwitaquičha Jesucristuž tjonz tjuňicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSIČHA

¹⁰Jilanaca cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucaquiz rocučha, porapat tsjii kuzziz cjejajo, nižaza ana pjali cjejajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquizičha. ¹¹Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž žoñinacaqui Cloé famill žoñinacžquitztan wejtquiz quint'ichičha,

anéhucpora ch'aasiñchucquiécha, jalla nii.¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiñchucquiécha, tuž cijan: "Wejrtčha Pabluž t'akquitztanqui". Tsjiizti cjiñizakazquiécha: "Wejrtčha Apolos t'akquitztanqui". Tsjiizti cjiñizakazquiécha: "Wejrtčha Pedruž t'akquitztanqui". Yekjapanacazti cjiñizakazquiécha: "Wejrtčha Cristuž t'akquitztanqui". Jalla nužupan anéhucqui ch'aasiñchucquiécha.

¹³ Nonžna anéhucqui. Cristuqui anačha t'aka t'aka. Anéhuca laycu wejrqui anačha cruzquiz ch'awctaqui. Nižaza wejt tjuuquiz anačha bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa.¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinčha. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasačha, "Pabluqui wejr bautissičha", cjicanaqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjatzinčha; Estéfanas familia zakaz bautissinčha. Anal iya jec bautistac cjuňučha. ¹⁷ Cristuqui anačha wejr bautisajo mantižquichi. Antis liwriiňi Yooz taku paljayajo mantižquichičha. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anačha chawjc takunaca chichintqui. Chawjc takunaca chiitasaž nioui, wejtquiz kuz tjaatasačha. Jalla nižtiquiztan anéhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasacha. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasačha.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatačha. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi žoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayčha. Liwriita, arajpachquin ojkñi žoñinacazti Yooz takupanž nayčha. Nii

Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niiž azi tjeeža.¹⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cijicha:

"Yoozqui tjeeznaquiécha, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquiécha, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjutničha, jalla nii".

²⁰ Nonžna. Chawjc taku chiiňi žoñinacami, judío cuzturumpinac puntu tjaajiňi žoñinacami, nižaza partit puntu parliňi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana ziznínacačha. Jalla nuž tjeeznačha Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza.²¹ Tii muntuquiz žejlňi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasačha. Jalla nuž Yoozqui munchičha. ¿Jaknužt žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtačha. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayučha. Nii paljayta taku catokčuž žoñinacaqui werar Yooz pajasačha. Nižaza liwriita cjesačha. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiňi taku zumzu takužtakaz nayčha. Jalla nuž ninacaž zumzu taku nayanami, Yoozqui munčha, paljaya Yooz taku criičuž, žoñinacaqui liwriita cjequičha, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecčha. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacaž pinsita jarukaz liwriita cjis pecčha.²³ Ana walipančha nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui ticzičha, žoñinaca ujquitztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacqui paljayučha, žoñinaca liwriita cjejajo. Pero wejrnacaz Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecčha, "¿Kjažt niičha liwriiňi cjesajo?" cjicanaqui. Parti žoñinacazti

wejrnacaž paljaya takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayčha. Pero lijutum liwriiñi takupančha.²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayčha. Nižaza Yooz taku nayčha, walja zizniž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz ažiž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui.²⁵ Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayčha. Pero Yooz takuqui tsjan zumačha tjapa zizniž žoñinacž tawkquitztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquitztan liwriizjapa juclant azzizza čhjul žoñinacžquitztanami. Cruzquiz ch'lawctaž cjen Cristo ana azzistakaz nayčha ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'lawctiquitztan Cristuqui žoñinaca ujquitztan liwriyasačha. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasačha. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIŽ KJAWŽTA ŽOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjuñzna. Yoozqui ančhuc kjawzičha. Jalla nii kjawžta oraqui jila parti ančhucaquitztan ana zizniž žoñinacatačha tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiňi žoñinacatačha. Nižaza zuma rispitta familiaracquitztan anatačha jila parti ančhucqui. ²⁷ Yoozqui ančhuc illzičha ana zizniž žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi zizniž žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illzičha ana mantiňi žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi mantiňi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nižaza Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illzičha, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquitztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui

ciñičha, "Ana čhjuljapa sirwičha", cjican ciñičha. Pero ultimquizi qui iñarta žoñinacaž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequičha.²⁹ Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchičha, niiž yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjejajo.³⁰ Yoozqui Jesucristuž cjen ančhucaquitz tsjii ew kamañchiz cjiskatchičha. Nižaza Jesucristuqui učhumnacaquitz Yooz zuma pinsitanaca tjeezičha. Jesucristuž cjen učhumqui zuma cjissičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učhumqui Yooz kuzcama kamčha. Nižaza ultimquizi qui tjapa ana walinacquitztanami liwriitaž cjequičha učhumqui. Jalla nužučha Yooz zuma pinsitanacaqui učhumnacaltajapauqui.³¹ Jalla nižtiquitztan cijjerta Yooz takuqui tuž cjičha: "Jakziltat honora waytiz pecčhaja, persunpachquizi qui honora anaj waytila, antis maňtiňi Yoozquizkaz honoraj waytila".

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

2 ¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquitz liwriiñi Yooz taku paljayi tjonchinčha. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljaychinčha, tsjii walja zizniž žoñižtakazzi.² Ančhucatan želan, Jesucristuž puntuquitztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquitztan jalla niipanikazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqui persun kuzquiz tantiichinčha, ima ančhucaquitz tjoncan.³ Ančhucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztačha, nižaza Yooz eksniž kuzziztačha.⁴ Ančhucaquitz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiňtačha, tsjii walja zizniž žoñižtakaz. Pero paljayan, Espíritu Santučha niiž aztan ančhuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin criyajo.

⁵Yooz aziž tjeežtiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatučha. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatučha.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amačha intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecučha. Pero walja Yooz kuzcama kamñi criichi žoñinacakaz nii puntunaca intintazasačha. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamñi žoñinacz kuzquiz pinsitiquiztan tjončha. Nižaza anaž tii muntuquiz mantíni jilirnacžquiztan tjončha. Jalla ninacaqui kataquičha, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷Ima tii muntu paakan Yoozqui persun kuzquiz pinsichičha, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriiňi puntu ana kjanapacha intintazkatchičha žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatčha, učhum niižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachačha liwriiňi puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'účha. ⁸Tii timpuquiz mantíni žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriiňi Yooz pinsita intintazzičha. Intintaztasaž niiquí zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasačha ninacaqui. ⁹Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchičha niižquin sirwiňi žoñinacžtajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacačha anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰Anzimi Yoozqui niiž zumanaca Espíritu Santuž cjen učhumnacaquiz intintazkatchičha. Espíritu Santuqui

Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učhumnacaquiz intintazkatasacačha.

¹¹Žoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja žoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čhjul žoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasačha, ¹²Yoozqui učhum kuznacquiz niiž persun Espíritu Santo lutzkatchičha, niiž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi žoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasačha. Jalla nižta kuz učhumnacaltaqui ana žejlčha. ¹³Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinčha. Žoñiž tjaajinta jaru nižaza zizní žoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnučha. Pero Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru, jalla niil tjaajnučha. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnučha Espíritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴Jakzilta žonít ana Yooz Espíritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espíritu Santuž tjaajintanaca anaž catokčha. Zumzu tjaajintanacažtakaz nayčha. Jalla nižtiquiztan ana Espíritu Santuchiz žoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazsasačha. Yooz Espíritu Santuž irpita žoñinacpankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazsasačha. ¹⁵Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasačha, Yoozquitztan tjonni taku cjiču, už žoñquiztan tjonni taku cjiču, jalla nii. ¿Pero ana Espíritu Santuž irpita žoñinacaqui Espíritu Santuž irpita žoñž taku ana tantiyasačha, nižaza criichi žoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasačha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶Yoozqui niiž Espíritu Santuž cjen učhumnacaquiz Cristuž

pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjjirta Yooz takuqui, tuž cjičha: "Anaž jecmi persun kuzquitztan Yooz pinsitanaca zizasačha. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasačha".

ANA CRIICHI ŽOÑINACAŽTAKAZ ANAČHA KAMZQUI

3 ¹Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntu imazil tjaajžni atučha. Ančhucqui imazi zuma intintazasačha. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiňchucčha. Persun kuzcama kamiňchucčha, kolta ojalanacažtakaz. ²Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančhucaquiz tjaajinchinčha. Jaknužt tsjii wawaqui lichi licčha, nižaza anaž čhjeriqui luli atčha, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čhjeri intintazasačha. Imazičha Yooz tawk čhjeri luljzquinaqui ančhucqui. ³Kjažtiquiztan nižtajo? Ančhucčha ana criichi žoñinacažtakazqui. Ančhucpora quintras pequiňchucčha, nižaza ch'aas pequiňchucčha, nižaza pjali cjicjiz pequiňchucčha. Jalla nuž anawali kamcan iyazičha Yoozquin zuma sirwiñinacchucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi žoñinacažtakazza. ⁴Yekjapanacaqui ančhucaquiztan cjičha, "Wejrqui Pabluž t'akquiztančha". Yekjapanacazti cjičha, "Wejrqui Apolos t'akquiztancha". Jalla nuž chiichiican ana criichi žoñinacažtakaz kamčha.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnačaž Yooz taku paljaychiž cjen ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucčha. Wejrnačqui Yoozquin sirwiñkaztcha. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz

langz tjaachičha. ⁶Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaychinčha, tsjii zkäl čhjaqui kalltažokazzi. Wiruñaqui Apolosqui ančhucaquiz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkälquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpzachačha zuma kamaňchiz ančhucaquiz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷Jalla nižtiquiztan nii čhjacñimi nii jawiñimi anaž čhjulumi. Yoozpančha chekanaqui. Yoozqui žoñinacž kuzquiz langža, tsjii čhjacta žkalažtakaz zuma pakjapa. ⁸Čhjacñimi jawiñimi tsjiiakazza ninacaqui. Yoozqui zapa maynižquiz pacäquičha niž langztiquiztan jama. ⁹Wejrnačqui Yooztajapa langžni mazinactčha. Ančhucqui Yooz langžta yok cuntičhucčha. Nižaza ančhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntičhucčha.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰Yoozqui niiž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchičha. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinčha, žoñinaca Jesucristužquin cryajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakaztčha. Yooz kjuy simintu langzinčha. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichičha. Weriž kallita kjuy simint juntuň jakziltat pirkachaja, zumpachaž pirkiz waquizičha. ¹¹Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinčha. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anačha Yooz kjuyjapaqui. ¹²Nii Yooz kjuy simint juntuň punta punta pirkitamiž cjesačha. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesačha. Nižaza pirkitaž zakaz cjesačha tabližtan, caňtan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³Pero zapa mayniž langžtaqui kjapanacha tjeežtaž

cjequičha Yooz pjalg tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquičha. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatisinskataquičha, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuračhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequičha. ¹⁵Jakziltiž langžtat ujsnačhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequičha. Pero nii žoñž wirakaz infiernuquitztan liwriita cjequičha, niiž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTAČHA

¹⁶Ančhucqui Yooz timplu cuntačha. Yooz Espíritu Santuqui ančhuca kuznacquiz kamčha. Jalla nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷Yooz timpluqui Yooztajapapančha. Ančhucpachačha Yooz timplučhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat ančhuc akačhaja, nii ančhuc akniž žoñiqui zakaz akta cjequičha; Yooziž castictaž cjequičha.

ANA CRIICHI ŽOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸Ančhucqui anaž jecžquizmi incallskata. Jakziltat ančhucaquitztan žoñinacž tjaajintanaca zuma ziznížlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anačha kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquitztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquizičha, nekzstan lijitum zizniž žoñi cjequičha. ¹⁹Zoñž kuzquitztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cijirta Yooz takuqui tuž cjičha: "Jakzilta žoñit žoñiž pinsita jarukaz kamčhaj niiqui, jalla nižta kamtiquitztan Yooziž tantaž cjequičha, casticta cjisjapa". ²⁰Nižaza cijirta Yooz takuqui, tuž cjičha: "Tjapa ana criichi žoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriž". ²¹Jaziqui anačha žoñž kuzquitztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, "Jalla nii žoñiqui

zumaž tjaajinčha", ejicanaqui. Yoozqui tjapa ančhucaquiz tjapa zumanaca tjaajčha. ²²Tjappachačha ančhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anzta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha ančhucalatčha, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³Nižaza ančhucčha Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpžtajapaqui.

YOOZ SIRWIZ PUNTU

4 ¹Wejrnatcqui Yooz sirwiňi žoñinacakaztčha. Wejrnatcaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niiž tuquita chjojzaka pinsitanaca tjaajinchičha, parti žoñinacžquiz tjaajnajo. Jalla nuž ančhucqui wejtnaca puntuquitztan pinsiz waquizičha. ²Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinčhaja, jalla nii tjaajintacama parti žoñinacžquiz tjaajinstančha nii žoñiqui. Jalla nužupan waquizičha. ³Weriž tjaajintaqui yatisinžtaž cjequičha. Pero ančhucqui weriž tjaajinta yatisinznaquii niiqui, čhjul žoñimi weriž tjaajinta yatisinznaquii niiqui, wejtzquiz anaž importičha. Werjpachamí ultimu ana yatisinznaščha. Yoozkazza ultimu yatisinskatnioui. ⁴Wejrqui persun kuzquiz ana čhjul uj wachučhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamžlani wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriž qui wejr yatisinskataquičha. ⁵Jalla nižtiquitztan ančhucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiz waquizičha, ima pjalg tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriž tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriž qui chjojta anawalinaca kjanapacha tjeeznaquicičha. Nižaza tjapa žoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeeznaquicičha, zumpacha pjalgjapa. Jakziltami zuma lijituma ulnačhaja, jalla niiqui

honorchiz cjequičha; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZZIZ ŽOÑINACA

⁶Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejttan jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, ančhucaquiz tjaajznajo. Wejtnacaž tjaajintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, ančhucmi Yooz tawk jaru kamñi kuzziz cjee. Anačha mitarazi kuzziz cjičijsqui, “Wejt Yooz taku tjaajiňiqui juc'ant zumačha; am Yooz taku tjaajiňiqui anal pecučha”, cjcanaqui. ⁷¿Ject ančhuca t'aka parti žoñinacžquiztan tucquin uchjo? Ančhuca t'akaž juc'ant waližlaj niíqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchičha. Ančhucqui anačha persunpacha wali cjsnasačha. Jalla nižtiquiztan anačha atinaru kuzziz chiichiizqui, “Juc'ant waličha wejt t'akaqui”, cjcanaqui.

⁸¿Ančhucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ančhucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ⁹Wali chawjc jilirinacažtakaz ančhucqui kuzquiz sint'ejo? ¹⁰Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquizi qui ančhucqui anačha nižta. Jalla nižta cjenäqui walipanž cjesačha. Neesaj wejrnacmi ančhuca partiquiz cjiwčhani, ančhucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹Ančhucqui nayčha, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectačha, conta cjisjapa utžta žoñižtakaz, jalla nii. Žoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz chekža. Ana wali žoñinacažtakaz wejtnacaquiz chekža. ¹⁰Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi žoñinacau qui cjiňičha, “Zumzu žoñinacħuccha”. Nuž cjcianž wejtnacaquiz iñarčha. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiňħuccha, “Cristuž cjen zuma

zizni žoñinactħa wejrnacqui”, cjcanaqui. Wejrnac apostolanacaqui humilde kuzzitzħa. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiňħuccha, “Tjup kuzzitzħa”, cjcanaqui. Wejrnacqui iñartačha. Ančhuczti rispitta žoñižtakazza. Ultimquizi qui ančhucqui anačha nižta. ¹¹Anzcama wejrnac apostolanacaqui ancha sufručha čħjerquitztanami kjazquitztanami, nižaza zquitquitztanami. Nižaza wejrnacqui kichtačha. Nižaza anačha wejrnacqui žejlž kjuchiztqui. ¹²Nižaza persun kjaržtan ochañcama langznučha. Žoñinacaž wejtnacaquiz iñaranami zuma tawkžtan kjaaznučha. Nižaza žoñinacaž wejtnacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iňi kuzziz awantučha. ¹³Žoñinacaqui wejtnaca puntuquiztan quintra chiičha. Jalla nuž quintra chiyanami, wejrnacqui zuma pazinzip kuzziz chiižinučha. Nižaza žoñinacaqui wejtnacaquiz tsjii cjujchi irataž cherčha, nižaza wirquinpanž tewjča tsjii juc'ant ana zuma kamñi žoñižtakaz. Jalla nuž wejtnacaquiz watčha.

¹⁴Jalla nuž cjjiržcučha ana ančhuc azkatzjapa, antiz ančhucaquiz chiižinčučha wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵Werij Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquitztan, ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucħħa. Jazi qui wejrqui ančhuca ejp cunitiħha. Kjažtamit ančhucaquiz wacchi tjaajiňinaca, nižaza irpiňinaca želačhani, tsjii ejpħizħħuckazza.

¹⁶Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučħaja, jalla nižta ančhucqui zuma kamz waquizičha.

¹⁷Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcučha, ančhucaquiz cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučħaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutni tjapa

iclizziz žoñinacžquizimi tjaajnučha, jaknužt žoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzlaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui ančhucaquiz cjuñkataquiciha. Timoteoqui zuma cumpliňi žoñičha. Timoteoqui weriž cjen Jesucristužquin criichičha.

¹⁸ Yekjapanacaqui ančhucaquitztan mitarazi kuzziz cjisinnchucčha. Tuz pinsinchinchucčha, "Pabluqui anapanž tjonzni tjonasaka", cjican. ¹⁹ Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonacha. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz žoñinacaž langžta obra pajacha, nižaza jaknižta kamañchizlaja, jalla nii. Nii žoñinacaž chiitami wejtquiz anaž importičha. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstančha. Jalla niičha chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui.

²¹ ¿Jaknužt ančhuc pecjo? ¿Ančhuc casticjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachiticam tjonz waquiza ja? ¿Weriž tjontanaqui kjaž cjiňiž pec ančhucjo?

ANA WALI KAMTA QUINTU

5 ¹Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchičha, ančhucaquitztan tsjiiqui niiž wiri maa persun tjun tjacsiquičha. Jalla niíqui juc'ant anawaličha. Ana criichi žoñinacami ana nuž paačha. ²Jalla nuž cjenami ančhucqui tirapan mitarazi kuzzizchucčha. Pero ančhucalaqui llaquit kuzziz cjis waquizičha. Jalla nižta ana wali paañi žoñiqui ančhucaquitztan jaytitaj cjila. ³Wejrqui ančhucatan ana chica želučha. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcučha. Nuž sint'ižcu wejrqui nii uj paañi žoñiž puntuquitztan tantiichinčha, ana wali paačha, jalla niíqui. ⁴Ančhuczti wejt llaquita kuz cjuñzcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz

ajcznaquičha nii uj paañi žoñiž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajcžcu, Jesucristo Jiliriqui niiž aztan ančhucatan chicaž cjequičha. ⁵Nekztanaqui ančhucqui nii uj paañiqui Satanasquí intirjaquiciha, niiž curpu t'akjisajo. Niiž curpu t'akjistiquitztan cunamit niiž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjontanaqui niiž animuqupi liwriita cječhani.

⁶Ančhuca mita kuzziz cjisqui anawaličha. Jalla tii chiita taku cjuñzna, "Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amcha". Jalla nižta iratačha nii anawal žoñiqui ančhucatan chica kamcan parti žoñinačžquiz anawali cjsikatasacha. ⁷Tjapa ančhuca anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učhum cuntiquitztan tsjii wilanažtakaz ticzičha, učhum ujquitztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquitztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcquiziui. Tsjii zuma t'anti maza cuntičhucčha.

⁸Jaknužt pascua pjista paañinaca zuma kamañchiz cjis pecčaha, jalla nižta irata učhumqui zuma kuzziz cjis waquizičha, nižaza Yooz kuzcama lijituma kamz waquizičha. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquizičha.

⁹Tuquiqui cartiquiz cijiržquichinčha tuž cjican: "Adulterio paañinacžquiztan jaytaquiciha, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquizičha". ¹⁰Jalla nuž cijiržcu wejrqui ultimupan anal cjiwčha, tjapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi žoñinacaqui anawaliž paačha, adulteriquiz ojklayčha, nižaza cusancžquiz kuz tjaaccha, nižaza tjañi zaačha, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwičha. Tii muntuquiz nižta anawali paañi žoñinaca panž žejlčha.

¹¹Yekjapanacazti "Yoozquin criyučha"

cjican, anawali paačha; adulteriuquiz ojklayčha, nižaza cusasanacžquiz kuz tjaac̄ha, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwičha, nižaza anawal takunaca joojoočha, nižaza licčha, nižaza tjañi zaačha. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyučha” cječhaj niiqui, jalla nižta žoñinacžtan ana ojklayaquičha. Nižaza anačha nižta paañinacžtanaqui čhjerimi lujlsqui. Panž ana cumpantl'aquičha.

¹²Wejrqui ana criichi žoñinaca anačha wejtlaqui tantiistanqui. Antiz učhumqui icliz žoñinaca tantiistančha, ujchiz ana ujchiz, jalla nii. ¹³Nii uj paañi žoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi žoñinaca tantiyaquičha, casticzjapa.

QUIZ PUNTU

6 ¹Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quijz waquizičha. Pero criichi jilanacžquin quijspančha. ²Jesucristuž tjontan criichi jilanacaqui tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaučha. ³Nii ana ziz ančhucjo? ⁴Tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaučiž niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ⁵Criichi žoñinacaqui anjilanacž puntu zakaz jusjisaučha. ⁶Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqi anjilanacž puntu jusjisaučiž niiqui, čkjažt tii muntuquiz žejlňi quija ana azquichi atasajo? ⁷Ančhucaquiz quijanaca želaquži niiqui, čkjažt ančhucqui ana criichi žoñžquin quijjo? Criichinacžquitzanaqui anaž čhjulumi ninacaqui. ⁸Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinučha ančhuc azajo. Ančhucaquiz quijanacačha anaž cjichuca. ⁹Tsjií quija želan, ančhucaquiztan anaj azquichi atňi žoñi žejl, kjažtatajo? ¹⁰Ana criichi jilirž yujcquiz quijas, čkjažtatajo?

⁷Quija želanaqui, kjanapacha tjeeža, ančhucaquiz ana waličha, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza. ⁸Pero ančhucpachačha persun criichi jilanacž quintra payiñčhucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹Ana wali kamañchiz žoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasačha. ¹⁰Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqi ančhucqui anačha incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquičha tii žoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza žoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjicjiniž zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjeyasñinaca. ¹¹Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, nižaza licchinaca, nižaza quintra chiichiiñinaca, nižaza žoñinacžquitztan kjañz pecñinaca. Jalla tjapa nižta žoñinacaqui arajpachquin anapan okasačha Yooztan wiñaya kamzjapa. Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatačha. Anziqi Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza Yooz Espíritu Santož cjen ančhuca ujnacaqui pertuntačha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissičha, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujchiz cjissičha ančhuca ujquiztan liwrita.

YOOZTAJAPAČHA UČHUMQUI

¹²Jilanaca, cullaquinaca, tsjilla cjesačha. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñioui liwriitaž cjen čhjulu paazmi paasačha. Pero čhjulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapčha. Čhjulu paazmi paasačha, pero čhjul paazami ana

wejt kuz atipskatz pecučha. ¹³Tužučha razunaqui. Čhjeriqui pjuchjapačha.

Nižaza pjuchqui čhjerijapačha.

Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tucužinzkataquic̄ha. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anačha adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñjapačha. Nižaza Jesucristo Jiliričha učhum curpuž mantíñiqui.

¹⁴Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchičha. Nižaza Yoozqui niiž persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquic̄ha.

¹⁵Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapačha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla niztiquiztan čkjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cijrta Yooz takuqui tuž cijicha: "Luctakžtan maatakžtan lucutiňi cjequíz niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquic̄ha". ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo? ¹⁷Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaquíz niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸Adulterio cijcjisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquíz niiqui, persunažtajapa quintraž paačha. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio užtaphachaqui. ¹⁹Ančhuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timplučha. Jalla niztiquiztan Espíritu Santuqui ančhucaquizačha žejlčha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Ančhucqui patrunchizpančha. ²⁰Yoozqui ančhuc kjaychičha, wali preciužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla niztiquiztan ančhuca curpuquitztanami kuzquitztanami Yooztajapa honora waytiz waquizičha. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapančha. Jilanaca, anačha uj paazqui.

ZALZ PUNTU

7 ¹Jaziqui amiž cijrta pewcžtanacquiz kjaaznasačha. Jaziqui tii chiižinučha. Ana zalzqui walikazza. ²Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquizičha, ana adulterio ujquiz tjojtsjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctata tsjaa maatakžtan zalz waquizičha. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquizičha. ³Tsji lucuqui zuma lucužta cjispančha persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispančha persun luctakžtanaqui. ⁴Tjuna curpuqui persun lucžtajapapančha. Nižaza lucž curpuqui persun tjunaltajapapančha. ⁵Nižaza porapat lucutiňi curpu tjaasaquic̄ha. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquíz niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasačha, Yoozquin mayizizquin kuz tjaazjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutifíquii ana iya nicz waquizičha. Tira nicaquíz niiqui persun curpu ana ewjazní atačhani, nekztan Satanás diabluqui nii ana ewjazní attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtskatasačha.

⁶Nekztan jalla tuž chiižinučha, pero anal ultimu mantučha. ⁷Wejrqui ana zalzničha. Jalla nižta kamniž cjičhaj tjaapa ančhucqui, jalla nižtal pecučha wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjaac̄ha. Jalla niztiquiztan zapa mayni niiž persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstančha. Jalla niiqui walikazza.

⁸Zultiržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinučha ančhucaquiz. Wejr irataž cjičhaj ančhucqui, ana zalzni. Jalla niiqui waliž cjesacha. ⁹Anchapanž zalz pecchaj niiqui, zalzna cjichucačha. Ana zalzcanpacha nižaza ancha

maataka peccan želasaž niiqui, ujquiz tjojtznasačha. Jalla nuž cjenaqui zalzla cichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančhucaquiz wejr mantučha, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaža persun luctakžtan ana jaljtiz waquizičha. Nižaza tsjii lucuqui niiž persun tjunatan ana jaljtiz waquizičha. Jaljtiquíž niiqui, ana iya yejkžtan zalznasačha. Pero nii lucutiň žoñiqui porapat pertunas waquizičha. Jalla tii mantitaqui anačha weriž mantitakazzi, Yooz Jiliriž mantitapaničha.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinučha, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitačha. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiň tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiňipan kamz pecchaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquizičha. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaža lucuqui lucutiňipan kamz pecchaj niiqui, naa criichiň tjunqui ana jaljtiz waquizičha. ¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaža ana criichi lucu cwitičha. Nižaza Yoozqui ana criichiň tjun cwitičha naaža Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequíž niiqui, nii lucutiň maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacažtakaz cjesačha. Pero Yoozqui nii lucutiň maatinaca cwitičha. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecchaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjhchucačha. Jalla nižta wataquíž niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjiču už tjun cjiču jaljtasačha, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenaqui. Yoozqui učhum criichinaca kjawzicha, zuma kamajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niiž ana criichiň tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucačha. ¿Nižaza criichiň tjunqui naaža ana criichi lucu

ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucačha.

YOOZIŽ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZIČHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquizičha. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčhucčha. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesačha. Jalla nužupan mantučha tjapa iclizziz žoñinacžquin.

¹⁸ Criiz oraqui jakziltat judío žoñž chimputažlaj niiqui, chimputa žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimputažlaj niiqui, ana chimpuskata.

¹⁹ Chimputami ana chimputami anaž importičha. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niičha importaqui.

²⁰ Yoozquin criiccuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlzkazza. ²¹ Criiz oraqui žoñž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquičha. Nekztan, jalla nii žoñž mantuquiztan liwrita cjesaž niiqui, pan ulnaquičha, liwrii cjisjapa. ²² Jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquizlaj niiqui, nii žoñž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriž liwritačha, nii. Nižaza jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlčha, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychičha wali jila preciužtan. Cristuž ljokčha nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz anačha cjiskatsqui. ²⁴ Yoozquin criiccuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquizičha. Kjažtachichimi cuntintu cjequičha Yooz tan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachičha zultirunacž puntuquiztan.

Pero, wejrqui tuž chiižinučha. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichičha. Nižaza nii apóstol kamaň jaru panž kamučha. Wejrqui Yooziž illztitčha niižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquižtan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaž waquizičha.²⁶ Tuž chiižinučha. Tii timpuquiz kamzqui ch'amačha criichi žoñinacítzajapaqui. Jalla nižtiquiztan čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquizičha. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquizičha.²⁷ Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquizičha. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquizičha.²⁸ Pero jakziltat zalgnačhaja, jalla nii zalžtaqui anačha ujqui. Nižaza jakzilta turt zalgnačhaja, jalla nii zalžtaqui anačha ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalgñinacízquiz juc'anti llaquinaca cjequičha. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

²⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquičha. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjcchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaqičha. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaqičha.³⁰ Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž ancha llaquisaquičha. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequičha. Nižaza čhjulquiztan chipsni žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaqičha chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaqičha. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaqičha kjayta cusasanacquiz.³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tucuzinznaquičha. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaqičha. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaqičha.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjeejal cjiwčhiya. Ana zalzñi žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaaspančha; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecčha.³³ Zalzñi žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaaccha, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anačha tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaaccha. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaaccha. Pero zalzi maatakazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaaccha, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapačha, anaž ančhuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančhucaquiz zuma kami yanapzjapačha, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjiilla cjesačha, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza ancha zalz pecchiñ. Ana chajalztiquiztan niiž kuz turwayskatčhaj niíqui, tuž chiižinučha. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasačha. Nii chjalzqui anačha ujqui.³⁷ Tii puntu iyal chiižinučha. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niíqui, ana chjalzučha. Walikaz cjesačha. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niíqui, nižaza niiž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niíqui, ana chjalzučha cjesačha. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesačha.³⁸ Jaziqui nii chjalzñi žoñiqui walikaz paačha. Pero nii ana chjalzñi žoñizti juc'ant walikaz paačha.

³⁹ Zalzñi maatakaqui persun lucžtan kamaquičha, čhjulorat ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niíqui liy jaručha. Jalla nuž lucu ticzzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasačha, pero

Yoozquin criichi žoñizakaz cjesačha.
⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznaquïž niíqui, juc'ant cuntintu cjequic̄ha. Jalla nuž pinsučha wejrqui. Nižaza Yooz Espíritu Santučha wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČHJERI PUNTU

8 ¹Tsjiilla cjesačha, žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan. Ančhucqui cjičha: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizučha”. Pero wejr cjiwčha, jakziltat “Wejrtčha ziziňtqui”, cječhaj niíqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziňi kuzziz cječhaj niíqui, parti criichi žoñinacažquiz yanapstančha zuma kamañchiz cjejayo. ²Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizučha”, cjican cječhaja, jalla niíqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasačha. ³Jakziltat Yoozquin tјapa kuz tjaeačhaja, Yoozqui nii žoñi pačha niiž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan, tuž cjiwčha. Žoñiž paata yooznacaqui anapančha ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anačha čhjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlčha. ⁵Tii muntuquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjičha, “Niičha Yoozkaz”, nižaza “Niičha učhum Jiliriqui”, panž cjičha. ⁶Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlčha. Tsjii Yooz Ejp žejlčha. Niíqui tјapa žejlñinaca paachičha. Nižaza učhumnacaqui niižtajapačha. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlčha. Niiž cjen tјapa žejlñinaca žejlčha, nižaza niiž cjen učhumnacaltaqui ew žejtz kamaña žejlčha.

⁷Žoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoñinacaqui ana zuma intintičha. Tuquita yekjapanacaqui ančhucaquiztan žoñiž paata yooznaca sirwiňitačha. Jalla nižtiquiztan anziqui yooznacquiz tjaata čhjeri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsičha, nižaza persun kuzquiz sint'ičha. Jalla nižtiquiztan nii čhjeri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paačha. ⁸Yooz yujcquizi qui čhjeri lujlchi cjenami ana čhjeri lujlchi cjenami anaž importičha. Jakziltat čhjul čhjerimi lujlchaj niíqui, nii čhjerquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesačha. Nižaza jakziltat ana tjapaman čhjeri lujlchaj niíqui, nii ana tjapaman čhjeri lujlquitztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesačha. ⁹Pero žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri lujlquitztan cwitazaquic̄ha, ana tsjii ana zuma intintiňi criichi jila ujquiz tjojtskatzjapa. ¹⁰Ančhucqui zizza, žoñiž paata yoozqui anačha čhjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui žoñiž paata yooznacquin ana sint'ičha. Pero yekjap jilanacazti tirapan žoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatčha, ultimu Yoozquin criichi cjicanami. Jaziqui yekjap ančhucaquiztan žoñiž paata yooz timpluquiz čhjeri lulasächa. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujlz zakaz pecasačha, aunquimi nii žoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iňi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasačha, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlžcu. ¹¹Jaziqui ančhucaž lujlquitztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatčha. Jesucristuqui nii jilž laycu ticzičha, jalla. ¹²Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatčha. Jaziqui nii jilž quintrami uj paačha, nižaza Cristuž quintrami uj paačha. ¹³Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin

tjaata čhjeri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasāž niiqui, anapan nii čhjeri lujlz pecučha. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecučha.

PABLÚŽ KAMAÑA PUNTU

9 ¹Wejrqui liwriitčha. Jalla nižtiquiztan čhjulu paazmi paasačha. Wejrqui Jesucristuž cuchanžquita apostoltčha. Nižaza wejrqui persun čhjujčtan učhum Jesucristo Jiliri cherchinčha. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichiñchucčha. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntačha Yooztajapaqui. ²Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczti wejr apóstol pajstančha. Ančhucaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitčha, ultim werara apóstol, jalla nii.

³Wejt quintra chiiñinacžquiz kjaaznučha, tuž cjican: Wejrtčha lijitus apostoltqui. ⁴Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacaž tjaata čhjerimi nižaza čhjul tjaatami tanznasačha. ⁵Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñ tjun chjichasačha. Jalla nižta chjichñičha parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶Wejttan Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznučha, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasačha, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYÑI ŽOÑŽ PUNTU

⁷Tsjilliä cjesačha nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwičha, persuna mantincan. Nižaza zkala langzni žoñiqui zkal čhjerquiztan lulasačha. Nižaza uuza ichñi žoñiqui uuzi lichiž licasačha. Jalla nužupančha

tii muntuquiziqui. ⁸Anačha wejt kuzquitzankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiičha Moisés cijrta Yooz takuqui. ⁹Nii Moisés cijrta liiquiziqui tuž cjičha: “Tsjii zkala jojñi wacaqui anaž ūnjcz waquizičha”. Yoozqui jalla nuž cjican chiichičha anačha wacžtajapa, ¹⁰antiz wejrnacaltajapačha. Niijapa nii Yooz taku cijrtačha. Zkal yoka kjullni žoñimi, nižaza zkala jojñi žoñimi tjezwnačha zkalquiztan tsjiižtan tanzjapa. ¹¹Jaziqui wejrnacqui ančhucuquiz Yooz taku paljaychinčha, zkala čhjacchižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančhucaquitztan mantinzjapa tanzni cjichuca, zkala langzni žoñižtakaz.

¹²Yekja Yooz taku tjaajiñi žoñinacaqui ančhucaquitztan mantinzjapa tanchipančha. Wejtnacalaqui ančhucaquitztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz exijcan kamiñčha. Wejrnacqui persuna langztiqiztan mantincan kamiñčha. Čhjulumi awantučha liwriiñi Cristuž taku catokz ana atajta cjejajo. ¹³Timpluquiz langzni žoñinacaqui timpluquiztan mantiñičha. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkni žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichičha, jakziltat liwriiñi Yooz taku paljayačhaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljazz langzquiztan mantinasačha.

PABLÚQUI YOOZ TAKU PALJAYČHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñčha. Nižaza anziqui anal ančhucaquin cijržcučha wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecučha. Wejrqui ima žoñquiz mantinskatzcan ticzkal

pecasačha. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecučha.

¹⁶Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesačha. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachičha. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystančha. Liwriiňi Yooz taku ana paljayaſaž niiqui, wejrqui castictal cjesačha.

¹⁷Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaž niiqui tsjii pacz tjewztasačha, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anačha wejt kuzcama tii puestuquin kamučha. Yoozqui tii Yooz taku paljazz kamaña wejtquiz tjaachičha. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpančha wejrqui.

¹⁸Nižaza liwriiňi Cristuž taku paljaycan ana jecžquitztanami cobriňčha, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinučha. Jalla nižta ojklayžcu ancha cuntintutčha. Jalla niičha wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹Cristuž cjen wejrqui liwriitačha. Jaziqui žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamučha. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasačha, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰Judío žoñinacžtan kamcan, judío žoñinacž czulturumpi paa-učha, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamní žoñinacžtan kamcan, Moisés liy paa-učha, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquizi qui anal nii Moisés liy mantuquiz kamučha. ²¹Nižaza ana Moisés liy jaru kamní žoñinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamučha, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquizi qui wejrqui werar Yooz liy jaru kamučha, nižaza Cristuž liy jaru kamučha.

²²Nižaza čhulquizimi kuz sint'iskatní žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sint'iskattazokaz

cjiňčha, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamučha, jaknužumi žoñinaca liwriita cjejajo. ²³Jalla nižta punta punta kamucha, žoñinacžquiz liwriiňi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamucha, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴Tsjiilla cjesačha. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtňiquiz tjapa zajtňi žoñinacžquitzan tsjiillapankaz gančha. Jalla nuž cjuñžcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquizičha, premio ganzjapa. ²⁵Tjapa piluta uziňinacaqui walja istutiičha ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paačha, tsjii chjañquitzan paata rotyi pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurčha. Ančhuczti Yooz jiczquiz zajtčha, tsjii wiňaya tjurňi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjičha, Yooztan wiňaya kamz, jalla nii. ²⁶Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamučha. Tsjii pucultan boxsiyasňi žoñinacaqui anaž tsjii kjutňi čhajcz pecčha. Antiz panž čhajcza tsjiizuň yujcquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamučha. Antiz liwriiňi Yooz takucama kamučha. ²⁷Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasučha čhul anawalinacami paazquitztan. Wejrqui jalla nuž paa-učha, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjaajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecučha, wejr ana zuma kamchinž cjen.

TUQUITA EJPNACŽ KAMTA PUNTU

10 ¹Tsjiilla cjesačha. Wejrqui ančhucaquiz tuž zizkatz pecučha. Egipto yokquitztan ulanžquichi tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatčha. Moisés irpita

kamatčha. Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchičha.² Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moisestan tsjii kuzziztačha. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiňi bautistažtakaztačha.³ Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čhjeri luljchičha.⁴ Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquitzan Yooz tjaata kjaz licchičha, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutačha mazquitzan ulanňi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpaňatčha ninacaž jicquiz okan.⁵ Jalla nuž Cristuž cumpaňit'a cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztačha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatačha cuntintu; ninacž quintra žawjchičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticzičha.

⁶ Jalla nii tuquita kamtaqui cijirtatačha učhumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo.⁷ Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquizičha ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquitzan cijirta Yooz takuqui, tuz cjičha: "Nii žoñinacaqui čhjeri luljču licžcu tsajts pijsta payi waquintichičha." Jalla nižta irata kamz anaž waquizičha.

⁸ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachičha. Jalla nižtiquiztan ticzičha 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anačha paazqui.⁹ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: "Yooza pazinziz kuzzizqui", cijichičha. Jalla nekzstan juc'anti anawalinaca paapaatčha. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchičha. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticzičha, zkoranacaž

čh'atta. Jalla nii cjuñzna. Anačha uj paazqui: "Yooza pazinziz kuzzizqui", cijicanaqui.¹⁰ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichičha ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñzcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquizičha.

¹¹ Tjapa tuquita ejpnacaž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cijirtatačha učhumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquičha. Jalla nižtiquiztan tuquita ejpnacaž kamta quintunaca zumpacha cjuñz waquizičha, ana nižta kamzjapa.¹² Jalla tuž cjiwčha. Jakziltat persun kuzquiz "walikaztčha wejrqui" cijican pinsičhaja, jalla niíqui panž cwitazaquičha, ana ujquiz tjojtsjapa.¹³ Čhjul pruebanacquizimi ančhuc sufričhaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufričha. Čhjul pruebanacaž sufriskattta cjenami Yoozqui anchucaquitztan nii pruebanaca ana atipskataquičha. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čhjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquičha, ančhuc ana čhjul ujquiz tjojtsjapa, nižaza tjurt'iňi kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozqua zuma yanapníqui, učhumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'iňi kuzziz watajo.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa.¹⁵ Ančhucčha zizni žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriž chiita taku yatisinzasnasačha, werara ana werara, jalla nii.¹⁶ Cristuqui učhum laycu ticzičha. Jalla nii cjuñzna. Cristuqui cuzturumpi mantichičha, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta luljzmi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc

cuntaqui. Niżaza nii t'antačha Cristuž curpu cuntaqui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiičha. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. Niżaza nii tojžta t'anta lulcan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža.¹⁷ Tsjii t'anta žejlčha, aunquimi t'unapacha kiolžtami. Niżtazakazza učhummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha luljčha, jalla nuž tjeeža, tsjii kuzzizza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸ Israel žoñinacžquiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niíqui wilanquiztan luljcan nii altarž Yooz tan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁹ Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čhjulumi. Niżaza žoñiž paata yoozquin tjaata chjizwimi anaž čhjulumi, chjizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criichi žoñit wilana jawkčhaja, jalla niíqui zajranacžquin wilana onančha, anapanž werar Yoozquin onančha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpaňit'iz waquizičha. Cumpaňit'aquiž niíqui zajranacžquiz kuzziz cjican tjeeža. ²¹ Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi niżaza zajranacž wasumi tanznasačha. Niżaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami niżaza zajranacž čhjerimi tanznasačha. Anačha nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesačha. ²² Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiž niíqui, jalla nii žoñiž quintra werar Yoozqui žawjwaquičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiž niíqui, castictaž cjequizičha. Ančhucqui anačha Yoozquitzan juc'anti azziz jalla.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACŽQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuž weraračha. Tsjii criichi žoñiqui liwriitačha. Jalla nižtiquiztan

čhjulumi paasačha. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaž yanapčha. Niżaza čhjulu paatami anaž parti criichinacžquinami yanapčha zuma kamañchiz kamajo. ²⁴ Parti criichinacaž zuma kamañchiz cjisjapačha kuz tjaazqui. Anačha persun kamañjapakaz kuz tjaazqui.

²⁵⁻²⁶ Cijrta Yooz takuqui tuž cjičha: "Tjapa tii muntuqui Yooz Jiliržtacamačha, niżaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui Yooz Jiliržtacamačha". Jalla nižtiquiztan mercatquiz kjayta čhjerimi lulasačha. Anaž persun kuz turwayskataquičha tuž pinsican, tii čhjerižlan žoñiž paata yoozquiz tjaata čhjeri, už žoñiž paata yoozquiz ana tjaata čhjerižlaj, jalla nii.

²⁷ Niżaza ana werar Yoozquin criichi žoñiqui čhjeri luljzjapa am impitasaž niíqui, okasačha, ojkz pecasaž niíqui. Jalla nuž okaquiž niíqui, čhjul onanta čhjerimi luljznaquičha anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjii qui amquiz maznačhani, tuž cjican: "Tii čhjeriqui žoñiž paata yoozquiz tjaata čhjeričha. Jalla nii čhjeri ana luljz waquizičha". Jalla nuz cjenaqui amlaqui anačha nii čhjeriqui luljsinsqui, nii mazniž žoñiž sint'iňi kuz anawali cjiskatzjapa, niżaza niiž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čhjeri lulasaž niíqui, am jilž kuz turwayskatasacačha.

Jalla nii weriž chiižintiquiztan yekjap ančhuacuquitztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjican: "¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsjii žoñiž sint'iňi kuzziz cjenami, čhjulumi paaz atučha, Cristuqui wejr liwriichičha. ³⁰ Ima čhjul čhjerimi luljcan Yoozquin gracias cjican chiyučha. Jaziqui, čkjažtiquiztan

weriž lujtiquiztan žoñej wejtquin uj tjojtunjo?" Nuž cjican, wejtquiz chiyačhani.³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznučha. Čhjeri lujlzmi, čhjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquizičha.³² Ančhucqui anaž jec žoñimi ujquiz tjojtskata, judío žoñinacami, ana judío žoñinacami, nižaza Yooz iclizziz žoñinacami.

³³ Wejrztii kjažllami tjapa žoñinacžquiz yanapučha zuma kamañchiz kamajo. Anal wejttajapakaz ojklayučha. Antiz parti žoñinacžtajapa ojklayučha, ninaca ujquiztan liwriita cjejajo.

11 ¹Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtchaja, jalla nižtazakal kamučha. Nižaza jaknužt wejr kamučha, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

²Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuñčha, nižaza weriž tjaajintacama kамиñčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicitučha. Ultimu anačha wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatačha.

³Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlčha maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoñiqui Cristuž mantuquiz žejlčha. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlčha. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecučha.⁴Iclizquiz ajcžcu luctak žoñinacauqui pañtan acha ch'okchi anapanž cjesačha, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchinžlaj niíqui, persunjapa ombrawaiiž cjesačha.

⁵Nižaza iclizquiz ajcžcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesačha, Yoozquin mayizicanami,

nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niíqui, persunjapa ombrawaiiž cjesačha. Acha ana ch'okchinžlaj niíqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtažtakaz cjesačha.⁶Iclizquiz ajcžcu, jakzilta maatakat ana acha ch'okchinžlaj niíqui, naaža persun ach chara k'ala murtaj cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasačha. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawaiiž cjesačha. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquizičha.⁷Yoozqui niiž kuzcama luctak žoñi paachičha niiž irata cjejajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztačha. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztačha, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžcu anapan acha ch'okchi cjis waquizičha.⁸Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachičha, nekztan luctakžquiztan maataka paachičha. Luctakaqui ana maatakžquiztan paatatačha.⁹Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatačha. Luctakaqui anačha maatakžtajapa paataqui.¹⁰Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquizičha, luctakž mantuquiz cjejan tjeezjapa, anjilanacaž cjen.¹¹⁻¹²Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachičha. Nižaza luctakaqui maatakaž majtñiž cjen žejlčha. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlčha. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejlčhaja luctakaqui ana žejlasačha. Nižaza ana luctaka žejlčhaja maatakaqui ana žejlasačha. Nižaza anaj Yooz muntčhaja, anapanž čhjulumi žejlasačha.

¹³Ančhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niíqui, ćwali cjesaya?

už čanawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawaiiža cjesačha. Jalla nužučha tii wirquiz kamaňaqui. Tjapa žoňinacaqui persun kuzquitztan nuž zizza. ¹⁵Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninacžquizpacha honoraž cjesačha. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntačha. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶Jakziltat nii puntu ch'as pecħħaja, jalla niiqui ziz waquizičha tužu. Wejrancoui nii cuzturumpi pajzpančha. Nižaza tjapa Yooz iclizziz žoňinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspančha.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷Tsjiižtan zakal chiižinučha. Wejrqui ančhucaquiz zumpacha ewjtis waquizičha. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamaňchiz ulančha tsjan zuma kamaňchiz cjenpacha. ¹⁸Iclizquiz ajczcan, ančhucqui t'aka t'aka cjiicjiiňchucquičha. Nii quintu wejtquiz irantižquichičha. Cunamit nižtapan cjiicjiičhani. ¹⁹Pero jalla nižta t'aka t'aka cjtiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnacat ljitud cristian kamaňchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cječhani.

²⁰⁻²¹Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paažjapa chjeri luli ajczinčhucquičha. Nekztan chjeri luljcan zapa mayni ančhucaquiztan persun chjeri luljskaz cjissinčhucquičha, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čherchiz žoňinacazti chjeri eecznan žejlchiquičha. Partizti chjeki chjeri luljchi žejlchiquičha, nižaza yekjapazti mallzilla žejlchiquičha. Ana wali paachinčhucčha. Jalla nižtiquiztan anačha Jesucristo Jiliriž mantita Santa

Cena cjichuca cjequičha. ²²¿Ančhuczti luljzjapa licjzjapa, ana kjuychizčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucaquiz Yooz iclizziz žoňinaca anaž importičha, nii. Nižaza pori criichinacaqui azkatčha ana želinchiz cjenäqui. ¿Wejr ančhucaquiz kjažt cjes? ¿Wejr ančhucaquiz "Walikaz" chiyasaya? Anapan nižta chiyasačha.

²³Jesucristo Jiliripachačha wejtquiz mantichiui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucaquiz zakal tjaajinchinchā. Ima Jesucristo Jiliriž intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanzičha niiž persun kjaržtan. ²⁴Jalla nekztanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjican cjichičha. Nekztanaqui t'anta kjolžcu, tojunchičha, tuž cjican: "Tii t'antaqui wejt curpu cuntačha. Wejrqui žoňž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznačha. Weriž ticžta cjuñzjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquičha". ²⁵Nekztan chjeri luljzcu nižtapacha Jesucristuqui niiž persun kjaržtan tsjii wasu tanzičha, tuž cjican: "Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntačha. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequičha. Čhjulorat tii cuzturumpi paačhaj niiqui, wejtquiz cjuñz waquizičha". Nuž mantichičha Jesucristuqui. ²⁶Čhjulorat tii Santa Cena cuzturumpi paačhaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticzičha ančhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaž waquizičha, Jesucristo Jiliriž tjonzcama.

²⁷Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriž ombrawaiiž cjequičha. Nižaza Jesucristo Jiliriž quintra uj paaquičha; niiž curpuquizimi niiž ljocquizimi iñartažokaž cjequičha. ²⁸Ima Santa Cena paacan, zapa mayni

persun kuzquiz amayt'asaquičha, kjaätiqvitztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztañ Santa Cena cuzturumpi paasačha. ²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticžta, jalla niičha zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñz waquizičha. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñziž cjequiž niiqui, persun casticujapa cjequičha.

³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiqvitztan, walja ančhucaquitztan laa žejlčha, nižaza ana wali žejlčha, nižaza yekjapanacaqui ticzičha. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učhumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquizičha. Nekztañ pertuna mayiziz waquizičha. Nekztañ Jesucristo Jiliriž anaž casticta cjequičha. ³² Jesucristo Jiliriqui učhum casticaquiž niiqui, azquichjapa panž casticčha, zuma kamañquin cjsnajo. Nekztañ ana criichi žoñinacčtan chica ana wiňaya casticta cjequičha.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, čhjeri lujlzapami nižaza Santa Cena paazjapami aječcu, zapa mayni tjewz waquizičha parti criichi žoñinacaž zumpacha ajczquisama. ³⁴ Jakziltat čhjeri eecskatčhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlzaquičha, ima iclizquin ojkcan. Nekztañ lujlžcu ajczquin okaquičha, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiž niiqui, Yoozqui nii žoñi casticaquičha. Nužulkazza nii puntuqui. Yekja puntuñacaqui wejr azquichačha, ančhucaquin cherzñi quejpžcu.

ESPIRITU SANTUŽ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

12 ¹Tsjií zakaz chiižinučha,
Espíritu Santuž tjaata
kamañanaca puntuqvitztan. Jalla nii
ančhucaquiz zuma intintiskatz pecučha.

²Tuquiqui ima ančhucaž Yoozquin criican ančhucqui ana criini žoñiž paata yooznacčquiz tsjií kjutni irpitatačha, jalla nižta irpiskatchinčhuccha ančhucqui. Jalla nii ančhucqui zuma zizza. ³Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasačha: "Jesusaqi laykjita cjila", cjicanaqui. Nižaza jakziltat: "Jesusaqi Yooz Jiliričha", cjican chiyachaja, jalla niiqui Espíritu Santuž irpitaž chiyaquičha. Jalla nuž intintiskatz pecučha.

⁴Jilanaca, cullaquinaca, criichi žoñinacaqui yekja yekja Espíritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjií Espíritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaačha. ⁵Nižaza criichi žoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwičha. Pero tsjií Yooz Jiliržquinkaz sirwičha.

⁶Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paačha. Pero tsjií Yooz Ejpkaz criichinacčquiz nii obranaca paakatčha. ⁷Jaziqi tjapa criichinacaqui Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacčquiz juc'ant zuma kami yanapzjapa. ⁸Tižta kamañanacaqui tjaatačha: Espíritu Santuqui yekjap criichinacčquiz zuma pinsita razunananacchiz chiikatčha. Nižaza Yooz Espíritu Santuqui yekjap criichinacčquiz zizní zizní chiikatčha. ⁹Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacčquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz ejiskatčha, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacčquiz poder tjaačha laanaca čhjetnajo. Pero Espíritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacčquiz poder tjaačha wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap

criichinac̄quiz poder tjaācha, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinac̄quiz zizñi kuz tjaācha, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquitzan tjonchižlan už zajrižquitzan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinac̄quiz ana pajta taku chiikatčha. Nižaza nii Espíritu Santupacha yekjap criichinac̄quiz zizñi kuz tjaācha, nii ana pajta chiita taku parti criichinac̄quiz intintiskatajo. ¹¹Tsji Espíritu Santukaz tjaapa nii yekja yekja poderanaca tjaācha. Jaknužt nii Espíritu Santuqui tjaaz munčhaja, jalla niicama tjaapa criichinac̄quiz tjaācha.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI TSJIICKAZZA

¹²Cristužtan niižquin criichi žoñinac̄tan tsji curpuchiz žoñižtakazza. Tsji žoñžta žejlčha, kjarami, lismi, čhujcquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlčha, pero tsji žoñikazza. Wacchi cjenami tsji curpukazza. Jalla nižta iratačha Cristužtan criichinac̄tan. ¹³Criichinacaqui yekja yekja žejlčha, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlčha. Pero bautistaž cjistanaqui Espíritu Santuž cjen tjaapa nižta criichinaca tsji žoñž curpu conta cjissičha. Nižaza Yooz Ejpqui tjaapa criichinac̄kuzquizimi Espíritu Santo luzkatchičha.

¹⁴Tsji žoñžtaqui kjarami lismi achami čhujcquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlčha. Punta punta žejlčha tsji žoñž curpuquiziqui. ¹⁵Jalla nižta iratačha Cristužtan niižquin criichinac̄tan. Jalla nižtiquiztan tjaapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikkazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsji

žoñž kjojchaqui ana chiiz waquizičha, tuž cjican: "Wejrqui kjojchakazza, anačha wejr kjaraqui; jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasačha". Jalla nižta chiižcumi, nii kjojchaqui tirapančha nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁶Nižaza tsji žoñž cjuñiqui ana chiiz waquizičha, tuž cjican: "Wejrqui cjuñikazza, anačha wejr čhujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasačha". Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapančha nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁷Etjapa žoñž curpuqui čhujquicamažlaj niíqui, kjažt nonžnasajo? Nižaza tjaapa žoñž curpuqui cjuñicamažlaj niíqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸Yoozqui žoñž curpuquiz punta punta utchičha, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaachičha criichinac̄quiz. ¹⁹Žoñž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim žoñž curpu cjtasačha. ²⁰Punta punta želanami, tsji curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjaapa criichinacačha Yooz partiquiz, nižaza tsjiikkazza.

²¹Jalla nižtiquiztan čhujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquizičha, "Amqui anal pecučha", cjicanaqui. Nižaza achaqui kjojchquiz ana chiiz waquizičha, "Amqui anal pecučha", cjicanaqui. Nižaza tsji criichi žoñiqui yekja criichi žoñžquiz ana chiyasačha: "Amqui anal pecučha", cjicanaqui. ²²Žoñž curpuqui punta puntaž pecčha. Jaziqui žoñž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlčha. Nii jallc'a partiqui juc'antiž pecčha. ²³Nižaza žoñž curpuquiz ana zuma chercherchznaca žejlčha. Ninacaqui zquitžtan tjutžtačha

zuma chercherchiz cjisjapa. Niżaza żoñž curpuquiz chjojžta partinaca žejlčha. Ninacaqui zquitžtan tjutžtačha, učhum ana azjapa.²⁴ Zuma chercherchiznaca tsjii zquit tjutzqui anaž pecčha. Yoozqui żoñž curpu nižta paachičha. Niżaza Yoozqui żoñž kuz peckatchičha, ana zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratačha iclizziz żoñinacaqui.²⁵ Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi żoñinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Niżaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziňi kuzziz yanapaszjapa.²⁶ Tsjii criichi żoñž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'ičha. Niżaza tsjii criichi żoñž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui niižtan chica chipčha.

CRIICHI ŻOÑINACŽ KAMAÑ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlčha.²⁸ Nižtiqiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjaachičha, iclizziz żoñinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachičha. Niiž jaru Yooziż tjaata taku paljayz kamaña tjaachičha yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachičha yekjap criichinacžquiz. Niżaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachičha. Niżaza Yoozqui poder tjaachičha laanaca čhetnajo. Niżaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaña tjaachičha. Niżaza Yoozqui kamaña tjaachičha iclizziz żoñinacžquiz irpiñijapa. Niżaza Yoozqui poder tjaachičha, ana pajta takunaca chiichiyajo.²⁹ Anačha tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Niżaza anačha

tjapa ančhucqui Yooziż tjaata taku paljayz kamañchizqui. Niżaza anačha tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamañchizqui. Niżaza anačha tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui.³⁰ Niżaza anačha tjapa ančhucqui laanaca čhetinz poderchizqui. Niżaza anačha tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Niżaza anačha tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz poderchizqui.³¹ Ultim zuma kamañquiz kuz tjaajnučha. Niżaza wejrqui ančhucaquiz nii juc'ant zuma kamañał tjaajnučha.

ZUMA MUNAZIZ KAMAÑAQUI JUC'ANT ZUMAČHA

13 ¹ Jalla tužučha juc'ant zuma kamañaquai. Zuma munaziz kamañaquai juc'ant zumačha tjapa kamañanacquitzanaqui. Tsjii żoñiqui ana pajta żoñž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasačha. Jalla nižta chiichiž cjenami ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii żoñiqui inapachaž chiyacičha. Ina takukazza nii żoñž takuquai. Tsjii ina wjajtta cajažtakaz cjesačha.² Niżaza tsjii żoñiqui Yooziż tjaata takunaca paljayasačha; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca zizasačha; nižaza tjapa Yooz puntu zizasačha. Pero ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čhjulumi cjequicičha Yooz yujcquiziqui. Niżaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz żoñiqui Yoozquitztan mayizchiž cjen, tsjii curumi kiskatasičha. Pero jakziltat ana zuma munaziňi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulu parlizcumi zizcumi paaczcumi anaž čhjulumi cjequicičha Yooz yujcquiziqui.³ Niżaza tsjii żoñiqui tjapa niiž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta cjisjapa intirjasaž

niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz cjechaja, jalla niiqui chjulu paazcumí inakaz cjesačha nii persunaltajapa.

⁴Zuma munaziñi kuzziz zoñiqui tižta kuzzizza. Pazinzip kuzzizza, nižaza okzñi kuzzizza, nižaza ana iñiziñi kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziñi kuzziz zoñiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecčha. Nižaza ana žawjní kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi tjepuns kuzzizza. ⁶Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojtsi cjenaquí, anaž chipasačha zuma munaziñi kuzziz zoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaquí, nekztan chipsnasačha.

⁷Chjul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz zoñiqui awantičha. Nižaza zuma munaziñi kuzziz zoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjičha; “Zuma kuzzizlan”, cjian. Nižaza zuma munaziñi kuzziz zoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačhan”, cjičha. Nižaza chjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt’iñi kuzziz cjequičha zuma munaziñi kuzziz zoñiqui.

⁸Nii zuma munaziz kamañaquí anawira tucuzinznaquičha. Nii Yooziž tjaata taku paljaz kamañaquí tucuzinznaquičha; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañaquí zakaz tucuzinznaquičha. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljaz kamañaquí panž tucuzinznaquičha. ⁹Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasačha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasačha. ¹⁰Wiruñaqui Yooz tan kamcanaqui Yooz puntu tjappacha zizaquičha. Jalla nii timpuqui Yooz

puntu tjaajinz kamañanacaquí kataquičha.

¹¹Jalla tižta iratačha Yooz puntu zizqui. Zoñiqui kolta uza cjicanaquí, ocjal chiichiiz chiiñičha, nižaza ocjal pinsi pinsiñicha, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñicha. Jalla nižta žejltačha ocjala cjicanaquí. Jazizti pajk zoñi cjisquui, ocjalažtakaz chiichiiznacami, pinsiznacami jaytitáčha. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizqui. ¹²Zur ispíquiz persun yujcqui ana zuma kjanaž tjenčha. Jalla nižta iratačha anziqui Yooz puntunaca zizqui, ana kjana. Wiruñaqui Yooz tan kamcan zuma kjanaž zizaquičha Yooz puntuqui. Anziqui anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuqui. Wiruñaqui Yooz tan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquičha, jaknuž Yoozqui učhum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta.

¹³Ultimquiziqui criichi zoñinacaquí Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequičha. Nižaza criichinacaquí Yoozquiztan zumanaca niiž jaru niiž jaru tjewznaquičha. Nižaza criichinacaquí zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequičha. Pero tsjiičha chekan waliqui, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

14

¹Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tja. Jalla nii kamañačha juc'ant chekanaqui. Nižaza Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañanacquiz kuz tja. Yooz taku paljaz kamañquiz juc'anti kuz tja. ²Nii anaž pajta taku chiiz kamañaquí anačha chekanaqui. Nii kamañchiz zoñiqui Yoozquizkaz chiičha. Anaž zoñžquiziqui chiičha. Jalla nuž ana pajta taku chiyan parti zoñinacaquí anaž intintazi atčha.

Espíritu Santuqui ana zizta chjojžta taku paljayzkatčha nii ana pajta taku chiiñi zoñžquiz. ³Pero nii Yooz taku paljayñi zoñiqui parti criichinacžquiz paljayčha, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjejajo, nižaza kuzta cjejajo. ⁴Nii ana pajta taku chiiñi zoñiqui persunjapakaz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi zoñizti parti criichinacžquiz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

⁵Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha, tjapa ančhucqui ana pajta taku chiichiiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecučha. Nii Yooz takunaca paljaz kamañchiz zoñičha juc'ant chekanaqui nii ana pajta taku chiichiiz kamañchiz zoñžquitztanaqui. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiichiizc, parti criichinacžquiz intintiskatz waquizičha Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

ANA PAJTA TAWKŽTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljayaqui inakaz cjequičha ančhucaquiz. Ana yanapasačha tsjan zuma kamañchiz cjejajo. Ančhucaquiz yanapzjapa, wejtlaqui kjanapacha paljaystančha, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷Tsjii pincallu pjujñi zoñiqui čhjakčhjakauqiž niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequičha. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquiž niiqui, parti

zoñinacazti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquičha. Jalla nižta iratačha ana pajta tawkžtan chiizqui. ⁸Tsjii quira zalzjapa trompetaz ana zuma claro tjawunaquiž niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequičha nii quirajapaqui. ⁹Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz watčha. Tsjii criichi zoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquiž niiqui, ančhucqui ana intintichiž cjequičha, čhjulut chitičhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiičhaj niiqui, inakaz chiičha. ¹⁰Tii muntuquiz tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuui intintitaž cjesačha jakziltižquzimi. ¹¹Pero wejrqui tsjii chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjctanaqui yekja wajtchiz zoñižtakaztčha nii chiiñi zoñžquitztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi zoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz zoñižtazakazza. ¹²Ančhucaquiz nižtazakazza. Ančhucqui Espíritu Santuž tjaata kamañanacami ancha tanz pequiňčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacquiz kuz tjaaz waquizičha, parti criichinacaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

¹³Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyačhaja, Yoozquin mayiziz waquizičha, niiž chiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquičha. Wejt kuzpacha anaž intintičha. Jalla nižtiquiztan inakazza wejt kuzqui. Ana čhjul provechumi jwesasačha. ¹⁵¿Jalla nuž cjenäqui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu

its waquizičha. ¹⁶Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjican chiyasačha. Pero jalla nuž chiyan parti nonzñi žoñinacaqui anaž intintazi atasačha. Jaziqui: “Amén. Jalla nužojoj cjila”, cjican ana kjaazñi atasačha.

¹⁷ Ana pajta chiita orasunaqui walikaz cjesačha, Yoozquin gracias cjicanaqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapčha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejyajo.

¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyučha tjapa ančhucaquitztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan aječcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz tjaajinz pecučha. Jaziqui ana pajta tawkžtan anal chiiz pecučha. Jalla nuž chiyan parti criichinacaqui anaž tantiyi atasačha. Jalla nižtiquiztan iclizziz žoñinacžtan aječcu piijska intintita takunaca chiiz pecučha, tunca waranka ana pajta takunacquitztan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiž cjee. ²¹ Cjirta Yooz takuqui, tuž cjičha: “Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayskatačha. Ninacaqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz žoñinacžquiz paljayaquičha. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz žoñinacaqui anaž wejtquin kuzziz cjequičha. Jalla nuž cjičha Yooz Jiliriqui”. ²² Ana pajta takunaca paljayaquici jalla nii chiita takuqui ziñalažtakaz cjequičha, ana criichi žoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anačha criichi žoñinacžtajapa. Yooziž tjaata takuž jalla niičha criichi žoñinacžtajapaqu. Nii takuqui anačha ana Yoozquin criichi žoñinacžtajapaqu. ²³ Tjapa criichi žoñinacžtan aječiž cjen tsjii ana criichinacaqui luzasačha. Nekztan, ana

pajta takunacakaz chiiňi nonznaquiž niiqui, ninacaqui criichi žoñinacžquiz chersnaquičha lucurat žoñinacažtakaz.

²⁴ Pero criichinacaqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquž niiqui, nekztan nii ana criichi žoñinacaqui persun kuzquiz sint'aquičha. Yooz taku paljayača cjen, nii ana criichi žoñinacž ujnaca tjeežtaž cjequičha. Nii criichinacž chiita takunaca nonžcu persun kuzquiz amay'tasaquičha, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquičha. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjojzaca uj paatanacaqui tjeežtaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan quillžcu, werar Yoozquin macjatasačha, niižquin sirwizjapa. Nekztan chiyaquičha; “Yoozqui ančhucatankalčha”, cjicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz žoñinacžtan aječcan, jalla tuž waquizičha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaajnasačha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaajnasačha. Yekjapanacazti tsjii Yooziž tjaata taku intintiskatasasačha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljaysačha. Yekjapanacazti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasasačha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacžquiz yanapz waquizičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejyajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljayñi žoñiqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesačha. Nižaza niiž jaru niiž jaru turnasasačha. Nižaza ninacž chiita taku intintiskatta cjis waquizičha.

²⁸ Intintiskatñi žoñi ana želaquiž niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquizičha. Pero nii ana pajta taku chiiňi žoñinacaqui persun kuzquiz paljaysačha, Yoozquinami. ²⁹ Nižaza nii Yooz takunaca paljayñi žoñinacaqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesačha.

Parti criichinacaqui ninacž chiita taku zumpacha tantiyaquic̄ha, werara ana werara paljayñi, jalla nii.³⁰ Yoozqui tsjii julzi žoñquiz taku tjaaquiž niiqui, nekztan nii ora chiiñiqui nužquiz apatatascha, niiž chiizquitzan.³¹ Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi žoñinacaqui niiž jaru niiž jaru paljayz waquizičha, parti criichinacaž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjeyajo.³² Nii Yooz taku paljayñi žoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquizičha, niiž jaru niiž jaru paljayzjapa.³³ Iclizquizi qui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi pecčha. Iclizziz žoñinacžtan ajcžcu zuma lijitura Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquizičha. Jalla nuž pecčha Yoozqui.

Jalla tuž criichi žoñinacaqui ajcžnīpančha tjapa wajtquizi qui.³⁴ Nižaza iclizquizi qui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasačha, anaž chiiz waquizičha. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistančha. Jalla nuž cjičha cijrta Yooz taku qui.³⁵ Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintičhaj niiqui, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquičha zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquičha, criichinacžtajapa ana ombrawaii ta cjejyajo.

³⁶ Ančhucqui nii tjaajinta jaru kamz waquizičha. Yooz taku qui ančhucaquitzan anaž kalltičha. Nižaza anačha ančhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachi qui. Weriž tjaajintacama kamčha tjapa iclizziz žoñinacaqui.³⁷ Jakziltat Yooz taku paljayz kamaňchiz cječhaja, nižaza jakziltat Espíritu Santuž tjaata kamaňchiz cječhaja, jalla ninacžlaqui tii weriž cijrta taku pajstančha. Jalla tii takučha Yooz

Jilirž mantitaqui.³⁸ Jakziltat tii weriž cijrta taku ana pajz pecčhaj niiqui, parti criichinacaqui nii žoñžquiz anaž pajauquic̄ha. Nii žoñqui anapanž Espíritu Santuž tjaata kamaňchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužučha chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamaňquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoñqui ana pajta tawkžtan chiyaquiciž niiqui, jalla nii chiiñi žoñžquiz anaž atajz waquizičha.⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquizi qui zuma jurmali cultu paaž waquizičha, nižaza ajcztiquiz paljayñinacaqui niiž jaru niiž jaru chiiz waquizičha.

JESUCRISTUŽ JACATATTA PUNTU

15 ¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž tjaajinta takunaca cjuñskatz pecučha. Wejrqui werar liwriiñi Yooz taku tjaajinchinčha. Nižaza weriž tjaajintanaca nonžcu ančhucqui catokchinčhucčha; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucčha.² Nižaza liwriiñi Yooz taku tiraž catokaquiž niiqui, nii liwriiñi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquitzan liwrii ta cjequicičha, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchižlaj niiqui, nii juntuñallakaz catoktiquiztan ultimu ana liwrii taž cjequicičha.

³ Wejrqui ančhucaquiz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinčha. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunaca qui tjaajintatačha. Jalla tužučha nii tjaajinta takunaca qui. Jesucristu qui učhum uj laycu ticzičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cijjrtatažlaja, jalla nii cijrta jaru cumplissičha.⁴ Nekztana qui Jesusiž curpuqui tjetžtatačha. Nekztana qui nuž tjetžtiquiztan čhjep majquitzan ticziquitzan jacatatchičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuquitan cijjrtatažlaja,

jalla nii jaru cumplissičha.

⁵ Jacatatzcu Jesucristuqui Pedružquiz parizichičha. Nekztanaqui niiž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁶ Nekztanaqui niiž wiruň pjijska patac jilanac ajcziquiz parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtčha, tsjii kjažta žoñinacakaz ticziqui. ⁷ Niiž wiruň Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niiž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtzquiz zakaz parizichičha. Wejrqui parti apostolanacžquitztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinčha. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquitztan ana ancha waquizučha. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklayiňtačha. Jalla nižtiquitztan anatačha Cristuž apóstol cjita cjechuka. ¹⁰ Yooz wejtzquiz okzniž cjen, wejrqui apóstol kamañquiz uchtitčha. Pero ana ina Yoozqui wejr utchičha. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinčha nii parti apostolanacžquitztan. Nii langtiquitztan wejrqui ana honorchiz cjechucačha, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtzquiz wali yanapchičha, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa.

¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Chekpachačha wejrnacqui ančhucaquiz liwriiň Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui ančhucqui nii liwriiň taku tjapa kuztan catokchinčhucčha.

ŽOÑINACAQUI JACATATAQUIČHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaajinčinčha, Jesucristuqui ticziquitztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap ančhuzti chiiňičha: "Žoñinacaqui ticčeu ana jacatattasačha". ČKjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquitztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cjechani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui,

jalla nižtiquitztan wejrnacaž paljaya liwriiň taku nuž cjeñaqui inapankat cjechani. Nižaza ančhuca Cristužquin criichi kamañaqui inapanzakat cjechani. ¹⁵ Wejrnacqui "Yoozqui Cristo jacatatskatchičha" jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquitztanani. Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cjechani. ¹⁶ Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cjechani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, ančhucaž niižquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cjechani. Ančhuca ujquitztan anapan liwrita cjechani.

¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi žoñinacaqui ninacž ujchiz cjen casticta cjechani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacaqui ultim liwriiž ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učhumqui ana criichi žoñinacžquitztan juc'anti incallataž cjechani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquitztan jacatatchipančha. Jalla niičha primir ticziquitztan jacatatchi žoñiqui, primira pookchi zkala ricuјtažtakazza. ²¹ Primirquitztanpacha tsjii žoñiž uj paachiž cjen, tjapa žoñinacaqui ticstančha. Jalla nižtakaz tsjii žoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi žoñinacaqui jacatataquičha, Yooz tan wiňaya kamzjapa. ²² Adán cjita žoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita žoñiž cjen tjapa niižquin criichi žoñinacaqui jacatatskatta cjequičha. ²³ Nižaza tjapa criichinacaqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla niicama jacatatskatta cjequičha. Jesucristo, niičha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquizi qui niiž parti žoñinacaqui jacatataquičha. ²⁴ Jalla niiž wiruň niiž

parti žoñinacaž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzinznaquičha. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niiž quintra mantíñinacami, nižaza niiž quintra azziznacami, jalla tjappacha liwj tjtantaž cjequičha. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequičha.²⁵ Pero anzioui Cristuqui tira mantistančha niiž quintrarionaca liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewčtažokaz cjequičha.²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequičha. Ticzqui ana iya želaquičha.²⁷ Yoozqui Cristo utchičha tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza ana Cristuž mantuquiz žejlčha. Jalla nii puntu kjanačha. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejlčha.²⁸ Yoozqui Jesucristo utchičha, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequičha. Yooz Ejpčha wiñaya juc'ant chekanaqui cjequičha, tjappachquitztanaqui.

²⁹Tsjiilla cjesačha, jacatatz puntuzakaz. Ančhucaltaž tsjii cuzturumpi žejlčha, criichi žoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi žoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñičha. Ticziquiztan ana jacatatchi cjechaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžo? ¿Ticzi žoñz cuntiquiztanajo?

³⁰Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cjechaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnaçqui zapuru sufrican Yooz taku paljaz kamañquiz tira ojklayojo?³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan anchucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucčha. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyučha. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican

želučha, apóstol kamañquiz ojklaycan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal chiyučha.³² Wejrqui Efeso cjita wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatačha. Ticziquiztan anažlaja jacatatñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cjechani. Ana criichi žoñž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiňičha: "Lujlžla, licžla, jaka kat učhumqui ticznačhan", jalla nuž cjiňičha ana criichi žoñinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiňi žoñinacaqui zuma razunchiztakat chiičhani. Pero ultimu žoñinacaqui jacatataquičha.

³³Jaziqui ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesačha.³⁴ Ančhucqui zuma lijitum razunananacchiz cjisna; nižaza lijitura cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančhucaquiz chiižinučha, ančhuc azajo.

JACATATCHI ŽOÑINACŽ CURPU PUNTO

³⁵Cunamit tsjii žoñiqui pewcznačhan, tuž cjanan: "¿Jaknužt ticzi žoñinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluž cherchi curpuchiz cjequejo?"³⁶ Zumzu pewczni pewczičha. Semilla čhjacču, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequíz niiqui, ew zkala ana jecznasáčha.³⁷ Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalamacha cjesačha. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalamacha cjesačha.³⁸ Semilla čhjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatčha. Čhjacta semilliquiztan jama, puntaž ew

zkala ulanöha. Tjapa zkalanacaqui anačha tsjiikaz. Punta punta žejlčha. ³⁹Jalla nižta iratačha tii muntuquiz žejlñi curpuqui. Žoñinacž curpuqui yekjačha. Ch'iznacž curpuqui yekjačha. ⁴⁰Nižaza arajpachquin žejlñinacž curpuqui yekjačha. Nižaza yokquiz žejlñinacž curpuqui yekjačha. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tjeeža yokquiz žejlñi curpuquiztan. ⁴¹Tjuñ kjanaqui tsjematačha jiiz kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquitzanaqui. ⁴²Jalla nižta iratačha jacatatzqui. Ticzi curpuqui tsjematačha jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojkčha. Nii jacatatchi curpuzti ana ticznasačha, nižaza ana mokasačha. ⁴³Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzti zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzti walja azzizza. ⁴⁴Nižaza ticzzuca curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematačha, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui curpuchizza. Nižta zakaz jacatatzcu curpuchiz zakaz cjequičha, wiñaya kamzjapa.

⁴⁵Cijrta Yooz takuqui tuž cjičha: "Tuquita žoñiqui Adán cjtatačha, nižaza žejtñi curpuchiztačha, tjapa niiž majch maatinacžtajapaqui". Cristuqui Adanžtapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjačha, tjapa niižquin criichi žoñinacžtajapaqui. Yooz tanstančha wiñaya žetiqui. ⁴⁶Tii muntuquiz žoñinacaqui kamčha žejtñi curpuchiz. Wiruñaqui jacatatzcuqui žoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequičha. ⁴⁷Tuquita žoñiqui yok pjilquitztan paatačha. Wiruñta žoñiqui, Jesucristo Jiliriuki,

arajpachquiztan tjonchičha. ⁴⁸Tii yokquiz kamñi žoñinacž curpuqui Adanž curpu iratačha. Nižaza Yooz tan arajpachquin kamñi criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratačha. ⁴⁹Učhumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatzcu Jesucristo irata kamaquičha, ew curpuchiz.

⁵⁰Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnučha, ančhuacuquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasačha. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetascha arajpachquin.

⁵¹Tsiji zakaz ančhuacuquiz zizkatz pecučha. Tjapa criichinacaqui anaž ticznacičha. Pero tsiji ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequičha.

⁵²Tsiji čhujqui jaknužt ch'ipquiñižlaja, jalla nuž tsiji ratulla curpu campiižintaž cjequičha. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiižintaž cjequičha. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoñinacaqui jacatatskattaž cjequičha, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoñinacž curpunacazakaz campiižintaž cjequičha. ⁵³Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesačha. Jalla nižtiquitztan učhumqui ew curpu tanstančha wiñaya žejtjapa. Nižaza učhum ticzní curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesačha. Jalla nižtiquitztan učhumqui ana ticzní curpu tanstančha.

⁵⁴Učhumnacaqui ew wiñaya žejtñi curpuchiz cjequičha, nižaza ana ticzní curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequičha. Yooz takuqui tuž cjičha: "Ticzuui atipžtaž cjequičha. Jalla nižtiquitztan ana iya ticz želaquičha. ⁵⁵Nižaza ticzuui anapanž iya atipaquičha".

Ticzuui anaž iya žoñinacžquiz llaquita cjiskataquičha. ⁵⁶Ujchiz cjen ticz žejlčha. Nižaza ticzuui žoñinacžquiz llaquita cjiskatčha. Nižaza tuquita

ejirta liqui žoñinacžquin persun ujnaca tjeeža.⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cijcan tjaas-učha. Jesucristo Jilirž cjen učhumqui ticzquitztan atipaquičha.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaas. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtajapa langzqui anačha inaqui.

CRIICHINACŽTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

16 ¹Tsji zakal chiižinučha, criichinacžtajapa paaz juntiz puntuquitztan. Jaknužt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinacžquiz chiižinchinčhalaja, jalla nižta irata ančhucaquiz chiižinučha, paaz juntantiz waquizičha, pori criichinacžquiz yanapzjapa, jalla nii. ²Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančhucaž cantiquiztan jama t'akz waquizičha. Jalla nuž t'akču chjojwaquiciha wejt tjonzcama. Nekztan weriž tjontan, ana žoñ žoñžquitztan apura ojklaycan paaz juntantichu. Ančhucaž t'akzta paazqui listupachakaz cjequiciha. ³Nižaza ančhucqui tsji kjaž jilanaca illz waquizičha, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinacžquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilanacžquiz tsji carta credencialž tjaacihičha. Nekztanaqui wejr tjonžcu, wejrpachal ninaca cuchančačha Jerusalén watja. ⁴Wejr ojkchucha cjequizi niiqui wejttan chicaž okaquiciha ninacaqui.

TSJI KJAŽT PUNTUNACA

⁵Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwčha. Wiruñaqui

Corinto irantasaj cjiwčha, ančhucaquiz tjonjapa. ⁶Irantiču tsji kjaž maj kamačhan, uz cunamit nicju sac timpu watačhani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasačha, jakzi ojkz cjenami, jalla nii. ⁷Wejrqui tsji upacama watcankaz ana tjonz pecučha. Antiz tsji kjaž maj ančhucatan kamz pecučha, Yooz Jiliriž munan. ⁸Pero Efes wajtquin kamačha Pentecostes tjuñicama. ⁹Tii Efes wajtquiz ancha Yooztajapa langz žejlčha. Nižaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaqui criyačhani. Nižaza walja Yooztajapa langzni quintra žoñinaca žejlčha.

¹⁰Timoteož irantižquitan, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjiskataquiciha. Niíqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucaquitztan nii Timoteo iñarasačha. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapauquiciha, nii zuma cuntintu tira ojklayajo. Nižaza nii yanapauquiciha, wejr cherzni quejpžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjezwnučha parti criichi jilanacžtan.

¹²Apolos jilž puntuquitztan tiil maznučha. Wejrqui ancha niižquiz roccinčha, yekjap jilanacžquiz cumpaňt'ajo, ančhucaquin cherzni. Parti jilanacžtan ojkz cjen Apoluqui ana okawcijicičha. Wiruň niiqui ančhuc cherzni okačhani, atchucaž cjen.

¹³Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴Čhjulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokquiz Estefanasqui niiž jamillanacžtanpacha primira Yoozquin criichičha. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacžquiz yanapzjapa kuz tjaachičha. ¹⁶Jalla nižta kuzziz

žoñinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižata criichinacžquiz yanapñinacami, nižaza Yooztajapa langzñinacami rispitaquičha. Nižaza ninacž tawk jaru kama.¹⁷ Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutačha wejrqui. Ančhucaž ana wejttanž žejlchucaž cjen, ninacačha ančhuc cuntiquiztan wejr yanapchiqui.¹⁸ Wejttan kamcan ninacaqui wejt kuzquiz amtaychičha, jaknuët ančhuca kuzquiz amtaychaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančhucaquín tsaanžquičha. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquiz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui

ančhuc criichinacžquin tsaanžquičha, Jesucristo Jilirž tjuuquiz.²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquičha. Nižaza ančhucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquičha.

²¹ Wejrqui Pablutčha. Persun kjaržtan tii weriž tsanta litraqui cjijručha.

²² Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niiqui anawalquiz uchtaž cjequičha. iUčhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliri qui ančhucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančhucaquin k'ayichučha Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.